

Szczególne Warunki Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na terenie RP

dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC

§ 1. Definicje

Przez użyte w niniejszych warunkach określenia rozumie się:

- 1) **amatorskie uprawianie sportów zimowych** - forma aktywności fizycznej podejmowana przez ubezpieczonego w warunkach zimowych, dla wypoczynku, rozrywki i odnowy sił psychofizycznych (nieobejmująca wyczynowego uprawiania sportu), np. narciarstwo, snowboard, saneczkarstwo, bobsleje, hokej na lodzie, jazda figurowa na lodzie, bojery, biathlon, curling itp...
- 2) **bójka** – wzajemne starcie połączone z naruszeniem nietykalności cielesnej jej uczestników, którzy wspólnie wymieniają uderzenia, występując zarazem jako napastnicy oraz broniący się. Braniem udziału w bójce nie jest działanie w ramach obrony koniecznej;
- 3) **choroba** – reakcja organizmu na działanie czynnika chorobotwórczego objawiająca się zaburzeniami funkcji lub uszkodzeniem struktury organizmu, wywołująca niepożądane objawy, różniące się od czynników zdrowego organizmu;
- 4) **choroba zawodowa** – choroba wymieniona w wykazie chorób zawodowych, charakteryzująca się tym, że w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z dużym prawdopodobieństwem, że została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy;
- 5) **dzienne świadczenie szpitalne** – świadczenie z tytułu pobytu Ubezpieczonego w szpitalu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) **leczenie usprawniające** – terapia medyczna zalecona przez lekarza, mająca na celu przywrócenie możliwie najpełniejszej sprawności psychofizycznej układu kostno-mięśniowo-nerwowego oraz wyeliminowanie zaburzeń i reakcji psychicznych. W rozumieniu niniejszej umowy za leczenie usprawniające uważa się również rehabilitację;
- 7) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie, powstałe w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego ubezpieczony, wbrew swojej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, powodujące trwałe uszczerbek na zdrowiu lub w następstwie którego nastąpił zgon ubezpieczonego.
- 8) **pobyt w szpitalu** - leczenie szpitalne trwające nieprzerwanie co najmniej 24 godziny;
- 9) **praca** – podejmowane przez ubezpieczonego czynności, za które zwyczajowo otrzymuje się wynagrodzenie, na podstawie umowy o pracę bądź innej umowy cywilno-prawnej lub wykonywanie tych czynności poprzez prowadzenie przez ubezpieczonego działalności gospodarczej lub zawodowej we własnym imieniu;
- 10) **sporty ekstremalne** – rodzaje aktywności fizycznej, które niosą za sobą duże prawdopodobieństwo wypadkowości dla osób je uprawiających. Za sporty ekstremalne uznaje się, w szczególności: wspinaczkę skalną, lodową, taternictwo, alpinizm, himalaizm, speleologia, buldering, canyoning, trekking powyżej 2500m, sporty i sztuki walki, sporty obronne, nurkowanie poniżej 15m, freediving, kajakarstwo górskie, rafting, hydrospeed, kitesurfing, windsurfing, wakeboarding, szybownictwo, pilotowanie samolotów lub śmigłowców, motolotniarstwo, lotniarstwo, parolotniarstwo, skoki ze spadochronem, jazdę na motorach, quadach i rowerach po specjalnie przygotowanych trasach (muldy i

- przeszkody), bungee, zorbing, skoki narciarskie, oraz zamierzoną jazdę poza wyznaczonymi trasami, w tym jazdę wyczerpawczą, udział w rajdach i wyścigach pojazdów wodnych lądowych lub powietrznych, wyprawy do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi.
- 11) **stan po użyciu alkoholu** – stan, który występuje, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:
 - a) stężenia we krwi od 0,2‰ do 0,5 ‰ alkoholu
albo
 - b) obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³;
 - 12) **stan nietrzeźwości** – stan, który występuje, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:
 - a) stężenia we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu
albo
 - b) obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³
 - 13) **szpital** – zakład opieki zdrowotnej świadczący całodobową opiekę nad chorymi w zakresie diagnostyki i leczenia, przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego. W rozumieniu niniejszych warunków za szpital nie uważa się domów opieki, hospicjów, ośrodków leczenia uzależnień oraz szpitali i ośrodków sanatoryjnych, rehabilitacyjnych i wypoczynkowych;
 - 14) **środki pomocnicze** – wszelkie elementy wspomagające proces leczniczy, takie jak: gorsety, protezy, ortozy, kule, stabilizatory, aparaty ortopedyczne, okulary, aparaty słuchowe itp.;
 - 15) **trwały uszczerbek na zdrowiu** - takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy, określone przez lekarza orzecznika Gothaer TU S.A. na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych;
 - 16) **Tabela norm procentowego uszczerbku na zdrowiu** – wykaz uszkodzeń oraz odpowiadający im procentowy przedział uszczerbku na zdrowiu przysługujący za dany uszczerbek;
 - 17) **Ubezpieczający** – Almatour Polska S.A.
 - 18) **Ubezpieczony** – posiadacze kart ISIC, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC, na rzecz których zawarta została umowa ubezpieczenia;
 - 19) **Ubezpieczyciel** – Gothaer TU S.A.
 - 20) **Uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia w razie śmierci ubezpieczonego. W przypadku niewyznaczenia osoby uprawnionej, świadczenie przysługuje członkom rodziny ubezpieczonego według następującej kolejności:
 - a) małżonkowi,
 - b) dzieciom,
 - c) rodzicom,
 - d) innym ustawowym spadkobiercom.
 - 21) **wyczynowe uprawianie sportu** – forma aktywności fizycznej polegająca na uprawianiu dyscyplin sportu w celu uzyskania, w drodze rywalizacji, maksymalnych wyników sportowych przez osoby będące członkami wszelkiego rodzaju klubów, związków i organizacji sportowych; jak również uczestnictwo w treningach, zgrupowaniach, seminariach i obozach szkoleniowych. W rozumieniu niniejszej umowy za wyczynowe uprawianie sportu nie uważa się profesjonalnego uprawiania sportu, tj. sportu uprawianego w celach zarobkowych.

§ 2. Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. w zakresie całodobowym, w tym również następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałe w wyniku amatorskiego uprawiania sportów zimowych oraz wyczynowego uprawiania sportu.

§ 3. Zakres terytorialny ubezpieczenia

Rzeczpospolita Polski

§ 4. Zakres ubezpieczenia

Zakres podstawowy ubezpieczenia obejmuje następujące świadczenia:

- 1) **świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu** będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku, w wysokości 1 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków za każdy procent trwałego uszczerbku na zdrowiu, nie więcej jednak, niż 100 % tej sumy ubezpieczenia,
- 2) **świadczenie z tytułu śmierci ubezpieczonego** zaistniałej w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, w wysokości 50 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków,
- 3) **zwrot udokumentowanych kosztów nabycia środków pomocniczych** do wysokości 20 % sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności, jeżeli ich zakup był niezbędny z medycznego punktu widzenia, zalecony przez lekarza oraz związany z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ochroną ubezpieczeniową, a koszty ich nabycia nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub z innego tytułu oraz zostały poniesione wyłącznie na terytorium RP,
- 4) **zasiłek dzienny z tytułu pobytu w szpitalu:** zasiłek dzienny wypłacany jest ubezpieczonemu za udokumentowany okres pobytu w szpitalu w związku z nieszczęśliwym wypadkiem ubezpieczonego, powstałym w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A., od pierwszego dnia pobytu w szpitalu za okres nie dłuższy niż 60 dni, pod warunkiem, że ubezpieczony przebywał w szpitalu co najmniej 10 dni. Zasiłek dzienny wypłacany jest w wysokości 40 zł za jeden dzień. Suma ubezpieczenia dziennego zasiłku z tytułu pobytu w szpitalu wynosi: 2 400 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie odpowiedzialności. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o każdą wypłatę świadczenia z tytułu tego ubezpieczenia.

Zakres rozszerzony o świadczenia dodatkowe

Zakres ubezpieczenia może być rozszerzony o następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych oraz o klauzulę odpowiedzialności cywilnej, pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki z tego tytułu. Włączenie sportów ekstremalnych do ubezpieczenia NNW oraz do ubezpieczenia OC następuje łącznie.

§ 5. Wyłączenia odpowiedzialności

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następstwa:

- 1) wszelkich chorób lub stanów chorobowych, nawet takich, które wystąpiły nagle, w tym również chorób zawodowych,

- 2) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem lub zabiegami leczniczymi, bez względu na to, przez kogo były wykonywane, z wyłączeniem zakresu w ramach udzielania pierwszej pomocy,
 - 3) w przypadku zdarzeń powstałych w związku uprawianiem sportów ekstremalnych, chyba że zakres ubezpieczenia został rozszerzony o uprawianie sportów ekstremalnych,
 - 4) wszelkich zdarzeń powstałych przed datą rozpoczęcia okresu ubezpieczenia, a zgłoszonych w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.
2. Odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje ponadto, jeżeli zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową wystąpiło wskutek:
- 1) umyślnego działania ubezpieczonego, w tym także działania polegającego na usiłowaniu lub popełnieniu przez ubezpieczonego przestępstwa, samobójstwa, samookaleczenia lub świadomego spowodowania rozstroju zdrowia,
 - 2) wypadku powstałego w czasie prowadzenia przez ubezpieczonego pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków psychoaktywnych, a także bez wymaganych uprawnień do prowadzenia tego pojazdu,
 - 3) zatrucia alkoholem, narkotykami, lekami psychotropowymi lub podobnie działającymi środkami,
 - 4) działania ubezpieczonego po użyciu alkoholu, zażyciu narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków, chyba że użycie alkoholu, zażycie narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków nie miało wpływu na zaistnienie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, z zastrzeżeniem pkt 2,
 - 5) działań wojennych, stanu wyjątkowego, udziału w marszach protestacyjnych i wiecach,
 - 6) zamieszek, bójek i rozruchów, aktów terroryzmu lub sabotażu,
 - 7) skażenia jądrowego, chemicznego bądź napromieniowania.
3. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje związanych z nieszczęśliwym wypadkiem: utraconych korzyści, a także strat rzeczywistych, których następstwem jest utrata, uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy osobistych należących do ubezpieczonego bądź utrata lub pomniejszenie zarobków ubezpieczonego.
4. Zapisy niniejszej umowy dotyczące wyłączeń odpowiedzialności Gothaer TU S.A. mają również zastosowanie do uregulowań zawartych w klauzulach rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej, o których mowa w § 4, o ile regulacje klauzul nie stanowią inaczej. Jeżeli w klauzulach znajdują się wyłączenia z zakresu ochrony ubezpieczeniowej – wówczas stanowią one uzupełnienie wyłączeń w niniejszej umowie.

§ 6. Okres ubezpieczenia

Okres ubezpieczenia posiadaczy kart ISIC jest równoznaczny z okresem ważności karty i wynosi odpowiednio:

- 1) **karty ISIC, ITIC** – maksymalnie 16 miesięcy, z zastrzeżeniem że okres ubezpieczenia rozpoczyna się z dniem wydania karty, w okresie od 1 września 2014 do 31 sierpnia 2015, a kończy się z dniem 31 grudnia 2015 (analogicznie w kolejnym roku trwania umowy)
- 2) **karty ISIC-PTSM, ISIC-MastercardPayPass, IYTC** – do 13 miesięcy od daty wystawienia karty, z zastrzeżeniem, że okres ich ważności upływa ostatniego dnia miesiąca, odpowiadającego miesiącowi, w którym zostały wydane.

§ 7. Początek i koniec odpowiedzialności Gothaer TU S.A.

1. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. w stosunku do Ubezpieczonego rozpoczyna się od momentu zakupu legitymacji i opłacenia składki.
2. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. kończy się z chwilą:
 - 1) zakończenia okresu ważności karty;
 - 2) odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub jej rozwiązania;
 - 3) niezapłacenia składki w terminie i wysokości wskazanej w umowie.
3. Jeżeli szkoda powstała wskutek zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, w okresie, za który składka nie jest opłacona, Gothaer TU S.A. jest zwolnione z obowiązku wypłaty odszkodowania (świadczenia) lub organizacji świadczeń, o których mowa w niniejszych warunkach ubezpieczenia.

§ 8. Suma ubezpieczenia, limity odpowiedzialności

1. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków wynosi 20 000 zł i stanowi górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A. w tym zakresie.
2. Sumy ubezpieczenia zawarte w klauzuli, o której mowa w § 4, stanowią górną granicę odpowiedzialności w zakresie ubezpieczenia określonym przez te klauzule i są odrębne od sumy ubezpieczenia określonej w ust. 1 powyżej.
3. Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, o której mowa w ust. 1 powyżej nie ulega zmniejszeniu o wypłacone wcześniej świadczenie.

§ 9. Składka ubezpieczeniowa

1. Składka płatna jest za cały okres ubezpieczenia z góry.
2. Składka płatna jest jednorazowo.
3. Opłata składki dodatkowej za włączenie do umowy następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych oraz klauzuli odpowiedzialności cywilnej może nastąpić w terminie odmiennym od daty opłacenia składki w zakresie podstawowym.

§ 10. Obowiązki Ubezpieczonego/ postępowanie w przypadku zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową

1. Ubezpieczony ma obowiązek niezwłocznie powiadomić Gothaer TU S.A. o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
2. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczony obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody, a także zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę. Gothaer TU S.A. obowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić Ubezpieczonemu koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa wyżej, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
3. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody, wówczas Gothaer TU S.A. jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. Ubezpieczony ma obowiązek podać Gothaer TU S.A. adres do korespondencji
5. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków ubezpieczony obowiązany jest:

- 1) starać się o złagodzenie skutków wypadku przez niezwłoczne poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu,
- 2) w najkrótszym możliwym czasie, umożliwiającym ustalenie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. za zdarzenie oraz ustalenie wysokości uszczerbku na zdrowiu powstałego na skutek nieszczęśliwego wypadku, zawiadomić Gothaer TU S.A. o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową,
- 3) dostarczyć do Gothaer TU S.A.:
 - a) dokumentację medyczną, stwierdzającą rozpoznanie (diagnozę lekarską) oraz uzasadniającą konieczność prowadzenia danego sposobu leczenia, jak również dokumentację z przeprowadzonego leczenia,
 - b) prawidłowo wypełniony formularz zgłoszenia szkody,
 - c) inne dokumenty wskazane ubezpieczonemu w trybie związanym z likwidacją szkody, niezbędne do ustalenia zasadności roszczeń i wysokości świadczenia;
- 4) zabezpieczyć dowody związane z nieszczęśliwym wypadkiem w celu uzasadnienia roszczenia,
- 5) umożliwić Gothaer TU S.A. zasięgnięcie informacji dotyczących okoliczności nieszczęśliwego wypadku, w szczególności u lekarzy, którzy sprawowali lub sprawują opiekę nad ubezpieczonym po wypadku, zwalniając ich z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej poprzez własnoręczne podpisanie oświadczenia przy zgłaszaniu roszczenia z tytułu nieszczęśliwego wypadku,
- 6) w przypadku takiego zalecenia - poddać się badaniu przez lekarzy wskazanych przez Gothaer TU S.A..
6. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, ubezpieczający obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody, a także zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę. Gothaer TU S.A. obowiązane jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić ubezpieczającemu koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa wyżej, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
7. Jeżeli ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował dostępnych mu środków w celu zmniejszenia rozmiarów szkody, wówczas Gothaer TU S.A. jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
8. W razie śmierci ubezpieczonego, osoba uprawniona zobowiązana jest przedłożyć odpis z akt stanu cywilnego lub inny odpowiedni dokument potwierdzający zgon. W przypadku braku osoby uprawnionej wskazanej imiennie przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego, występujący o wypłatę świadczenia obowiązany jest przedłożyć dodatkowo dokumenty potwierdzające stopień pokrewieństwa z ubezpieczonym i/lub stwierdzenie nabycia spadku.
9. Gothaer TU S.A. może wystąpić do ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego o wyrażenie pisemnej zgody na wystąpienie do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych ubezpieczonemu, w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez tę osobę danych o jej stanie zdrowia, w szczególności do lekarzy, którzy sprawowali lub nadal sprawują opiekę nad ubezpieczonym, w celu stwierdzenia, czy dane leczenie było związane z nieszczęśliwym wypadkiem.

§ 11. Ustalenie wysokości odszkodowania lub świadczenia

1. Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku ustalane jest po określeniu przez lekarza orzecznika powołanego przez Gothaer TU S.A., stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. Stopień trwałego uszczerbku ustalany jest na podstawie przedstawionych dokumentów medycznych oraz „Tabeli norm procentowego uszczerbku na zdrowiu” zamieszczonej poniżej, bez konieczności badania osoby ubezpieczonej przez lekarza orzecznika, z zastrzeżeniem ust. 3.

TABELA USZCZERBKÓW NA ZDROWIU NA SKUTEK NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU		
L.p	Rodzaj uszczerbku	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
I. USZKODZENIA GŁOWY		
1	Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki (wgłobienia, szczeliny, fragmentacja) w zależności od rozległości uszkodzeń	1-10
2	Ubytek w kościach czaszki:	
a)	o średnicy poniżej 3 cm	1-7
b)	o średnicy od 3 cm do 5 cm	8-12
c)	o średnicy 6 cm i więcej	13-30
II. USZKODZENIA TWARZY		
3	Utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej	38
4	Urazy małżowiny usznej:	
a)	utrata części małżowiny	1-5
b)	znieskształcenia małżowiny (blizny, oparzenia i odmrożenia) w zależności od stopnia	5-10
c)	utrata jednej małżowiny	15
d)	utrata obu małżowin	25
5	Uszkodzenia nosa:	
a)	uszkodzenia nosa bez zaburzeń oddychania i powonienia - w zależności od rozległości uszkodzenia	1-5
b)	uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia - w zależności od rozległości uszkodzenia i stopnia zaburzeń oddychania	5-10
c)	uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia - w zależności od stopnia zaburzeń w oddychaniu i powonieniu	10-20
d)	utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszkowego	5
e)	utrata nosa w całości (łącznie z kością nosa)	30
6	Utrata siekaczy i kłów - za każdy ząb	
a)	częściowa	1
b)	całkowita	2
7	Utrata pozostałych zębów - za każdy ząb	1
8	Złamanie szczęki lub żuchwy - w zależności od przemieszczeń, znieskształceń, niesymetrii zgryzu, upośledzenia żucia i rozwierania szczęk, braku zwarcia:	
a)	nieznacznego stopnia	1-5
b)	znacznego stopnia	5-15
9	Utrata szczęki lub żuchwy łącznie z oszpeceniem i utratą zębów - w zależności od wielkości ubytków, oszpecenia i powikłań:	
a)	częściowa	15-30
b)	całkowita	40-50
III. USZKODZENIA KLATKI PIERSIOWEJ		
10	Utrata brodawki u kobiet - w zależności od znieskształceń i blizn - częściowa i całkowita	1-15
11	Utrata sutka w zależności od wielkości ubytków i blizn	
a)	częściowa	5-10
b)	całkowita	15-20
c)	z częścią mięśnia piersiowego	20-25
12	Uszkodzenie żeber (złamanie, itp.):	
a)	z obecnością znieskształceń i bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc	1-7
b)	z obecnością znieskształceń i zmniejszeniem pojemności życiowej płuc - w zależności od stopnia zmniejszenia pojemności życiowej płuc	8-20
13	Złamanie mostka z deformacją:	1-8
14	Uszkodzenie płuc i opłucnej (zrosty opłucnowe, uszkodzenie tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp.):	
a)	bez cech niewydolności oddechowej	1-7
d)	z niewydolnością oddechową - w zależności od stopnia niewydolności oddechowej	8-40
UWAGA: Stopień upośledzenia wydolności oddechowej musi być potwierdzony badaniem spirometrycznym		
IV. USZKODZENIA BRZUCHA		
15	Uszkodzenia żołądka, jelit i sieci:	
a)	bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego i dostatecznym stanie odżywiania	3-10
b)	z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywiania - w zależności od stopnia zaburzeń i stanu odżywiania	10-40
16	Uszkodzenie zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	60
17	Wypadnięcie odbytnicy - w zależności od stopnia wypadnięcia	10-30
18	Utrata śledziony	
a)	bez większych zmian w obrazie krwi	15
b)	ze zmianami w obrazie krwi	20-30

19	Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych, trzustki			
a)	z miernymi zaburzeniami ich czynności		5-10	
b)	ze średnimi i ciężkimi zaburzeniami ich czynności w zależności od stopnia		15-60	
V. USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWO-PŁCIOWYCH				
20	Uszkodzenie jednej nerki lub obu nerek powodujące upośledzenie ich funkcji – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji		1-30	
21	Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej		25	
22	Utrata jednej nerki przy upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki - w zależności od stopnia upośledzenia funkcji pozostałej nerki		30-70	
23	Uszkodzenie pęcherza - w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych		10-30	
24	Utrata całkowita prącia:		40	
25	Częściowa całkowita prącia:		10-30	
26	Utrata jednego jądra lub jajnika:			
a)	do 45 roku życia		20	
b)	po 45 roku życia		10	
27	Utrata obu jąder lub obu jajników			
a)	do 45 roku życia		40	
b)	po 45 roku życia		20	
28	Utrata macicy			
a)	w wieku do 45 lat		40	
b)	w wieku powyżej 45 lat		20	
VI. USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA				
29	Uszkodzenie kręgosłupa w odcinku szyjnym:			
a)	ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji 20-40° i/lub zginania 20-40°		1-10	
b)	ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji 0-20° i/lub zginania 0-20°		10-20	
c)	całkowite zeszywnienie z neutralnym ustawieniem głowy		25	
d)	całkowite zeszywnienie z niekorzystnym ustawieniem głowy		25-40	
30	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym (Th1-Th11) :			
a)	z ograniczeniem ruchomości (test Schobera 2-3 cm, pochylenie 15-30°)		1-10	
b)	z dużym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 0-2 cm, pochylenie 0-15°)		10-20	
31	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym (Th12-L5) w zależności od ograniczenia i zniekształcenia kręgow			
a)	z ograniczeniem ruchomości (test Schobera 7-5 cm, rotacja 30-40°)		1-5	
b)	z miernym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 5-3 cm, rotacja 20-30°)		5-15	
c)	z dużym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 0-3 cm, rotacja 0-20°)		15-25	
32	Uszkodzenia rdzenia kręgowego:			
a)	przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn		100	
b)	niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiający poruszanie się za pomocą dwóch lasek		60-80	
c)	niedowład kończyn dolnych umożliwiający poruszanie się o jednej laski		30-40	
d)	porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrzeniowym)		100	
e)	niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrzeniowym)		60-70	
f)	niedowład nieznacznego stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrzeniowym)		20-30	
g)	zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)		20-40	
VII. USZKODZENIA MIEDNICY				
33	Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej, jedno- lub wielomiejscowe - w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:			
a)	w odcinku przednim (kość łonowa, kość kulszowa)		1-10	
c)	w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaigne'a)		10-35	
34	Izolowane złamania miednicy (talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy) w zależności od zniekształcenia i zaburzeń funkcji		1-10	
VIII. USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ				
ŁOPATKA			Prawa (dominująca)	Lewa
35	Złamanie łopatki:			
a)	złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem i niewielkimi ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-3	
b)	złamanie łopatki z wyraźnym przemieszczeniem i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°)	5-15	3-12	
d)	złamanie łopatki z dużym przemieszczeniem i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15-30	12-25	
OBOJCZYK			Prawy	Lewy
36	Wadliwe wygojenie złamania obojczyka - w zależności od stopnia zniekształcenia i ograniczenia ruchów:			
a)	z nieznaczną deformacją i niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-4	
b)	ze średniego stopnia deformacją i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°)	5-20	4-15	

c)	z bardzo dużą deformacją i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	20-30	15-25
37	Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego - w zależności od ograniczenia ruchów, upośledzenia zdolności dźwignia i stopnia zniekształcenia:		
a)	z nieznaczną deformacją (0/1°) i niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia deformacją (I/II°) i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°)	5-15	4-10
c)	z bardzo dużą deformacją (III°) i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15-25	10-20
BARK – STAW RAMIENNO-ŁOPATKOWY		Prawy	Lewy
38	Uszkodzenie stawu łopatkowo-ramiennego - w zależności od blizn, ograniczenia ruchów, zaników mięśni, przemieszczeń, zniekształceń złamanej głowy, nasady bliższej kości ramiennej i innych zmian wtórnych:		
a)	z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°)	5-15	4-10
c)	ze znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15-30	10-25
39	Utrata kończyny w barku	75	65
40	Utrata kończyny wraz z łopatką	80	70
RAMIĘ		Prawe (dominujące)	Lewe
41	Złamanie trzonu kości ramiennej - w zależności od przemieszczeń, ograniczeń ruchu w stawie łopatkowo-ramiennym i łokciowym:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°) i/lub łokcia (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprost do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1-8	1-5
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°) i/lub łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprost 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°)	8-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°) i/lub łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprost powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	15-25	10-20
42	Uszkodzenia mięśni, ścięgien i ich przyczepów - w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji:		
a)	z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°) i/lub łokcia (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprost do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1-5	1-3
b)	ze średniego stopnia ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100° - 140°, unoszenie 100° - 140°, rotacja wewnętrzna 50° - 70°) i/lub łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprost 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°)	5-10	3-8
c)	ze znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°) i/lub łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprost powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	10-20	8-15
43	Utrata kończyny w obrębie ramienia		
a)	z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej	70	65
b)	przy dłuższych kikutach	65	60
STAW ŁOKCIOWY		Prawy (dominujący)	Lewy
30	Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej, wyrostka łokciowego, głowy kości promieniowej - w zależności od zniekształceń i ograniczenia ruchów:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprost do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprost 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°)	5-15	4-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprost powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	15-25	10-20
PRZEDRAMIĘ		Prawe (dominujące)	Lewe
44	Złamania w obrębie nasad jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia - w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40° - 60°)	5-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15-20	10-15
45	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprost do 5°, pełne ruchy rotacyjne) i/lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1-5	1-4
b)	ze średniego przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie 120° - 90°, deficyt wyprost 5° - 30°, ograniczenie rotacji do 60°) i/lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40° - 60°)	5-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprost powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°) i/lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15-25	10-20
46	Uszkodzenia części miękkich przedramienia, skóry, mięśni, ścięgien, naczyń - w zależności od rozmiarów, uszkodzenia i upośledzenia funkcji, zmian wtórnych (troficzne, krążeniowe, blizny i inne)		

a)	niewielkie zmiany	1-5	1-4
b)	znaczne zmiany	5-15	4-10
47	Utrata kończyny w obrębie przedramienia - w zależności od charakteru kikuta i jego przydatności do protezowania	55-65	55-60
48	Utrata przedramienia w sąsiedztwie stawu nadgarstkowego	50	40
NADGARSTEK		Prawy (dominujący)	Lewy
49	Uszkodzenie nadgarstka: skręcenie, zwichnięcie, złamanie - w zależności od blizn, zniekształceń, rozległości uszkodzenia, upośledzenia funkcji, zmian troficznych i innych zmian wtórnych:		
a)	z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1-5	1-4
b)	ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40° - 60°)	5-15	5-10
c)	ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15-20	10-15
50	Utrata ręki na poziomie nadgarstka	45	40
ŚRÓDRĘCZE		Prawe	Lewe
51	Uszkodzenie śródreczęca, części miękkich (skóry, mięśni, naczyń, nerwów), kości w zależności od blizn, zniekształceń, upośledzenia funkcji ręki i innych zmian wtórnych:		
a)	niewielkie zniekształcenia, ograniczenie ruchomości do 25% normy	1-4	1-3
b)	średnie zniekształcenia i ograniczenie ruchomości 25-50% normy	5-8	4-6
c)	rozległe zniekształcenia i ograniczenie ruchomości ponad 50% normy	9-12	7-10
KCIUK			
52	Utrata w zakresie kciuka - w zależności od rozmiaru ubytku, blizn, zniekształceń jakości kciuka, ograniczenia ruchów palca, upośledzenia funkcji ręki innych zmian wtórnych		
a)	częściowa utrata opuszki	1-3	1-2
b)	utrata opuszki	4	3
c)	utrata paliczka paznokciowego	5-7	3-5
d)	utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego (od 2/3 długości paliczka)	10	7
e)	utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródreczęca	15	10
f)	utrata obu paliczków z kością śródreczęca	25	20
53	Inne uszkodzenia kciuka: złamania, zwichnięcia, uszkodzenia mięśni, ścięgien, naczyń, nerwów - w zależności od blizn, zniekształceń, zaburzeń czucia, ograniczenia ruchów palca, upośledzenia funkcji ręki i innych zmian wtórnych:		
a)	niewielkie ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie ponad 100°, opozycja do -1 cm)	1-8	1-5
b)	średnie ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie 70° - 100° opozycja -2 - -4 cm)	8-15	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie powyżej 70°, opozycja poniżej 4 cm)	15-25	10-20
PALEC WSKAZUJĄCY		Prawy (dominujący)	Lewy
54	Utrata w obrębie wskaziciela - w zależności od blizn, zniekształceń, jakości kikuta, ograniczenia ruchów wskaziciela, upośledzenia funkcji ręki:		
a)	częściowa utrata opuszki	1-3	1-2
b)	utrata opuszki	4	3
c)	utrata paliczka paznokciowego	5	4
d)	utrata paliczka paznokciowego i części paliczka środkowego	8	6
e)	utrata paliczka paznokciowego i środkowego	10	8
f)	utrata trzech paliczków	15	12
g)	utrata wskaziciela z kością śródreczęca	20	16
Sumaryczne pełne zgięcie stawów MCP, PIP, DIP = 260°			
55	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie wskaziciela: blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp... - w zależności od stopnia:		
a)	niewielkie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230° i/lub sumaryczny deficyt wyprost do 20°)	1-3	1-2
b)	średnie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie 230° - 160° i/lub sumaryczny deficyt wyprost 20° - 40°)	3-8	2-5
c)	duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 160° i/lub sumaryczny deficyt wyprost ponad 40°)	8-12	5-10
d)	zmiany znacznego stopnia graniczące z utratą wskaziciela (bezużyteczności palca)	15	12
PALEC TRZECI, CZWARTY I PIĄTY			
56	Palec trzeci, czwarty, piąty - w zależności od stopnia uszkodzenia:		
a)	częściowa utrata opuszki	1-2	1
b)	utrata opuszki lub paliczka paznokciowego	2,5	2
c)	utrata dwóch paliczków	5	4,5
d)	utrata trzech paliczków	7-8	5-6
42	Utrata palców III, IV, V z kością śródreczęca	8-12	6-8
57	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V i odpowiednich kości śródreczęca (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp...) - powodujące		
a)	niewielkie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230 i/lub sumaryczny deficyt wyprost do 20)	1-2	1-1,5
b)	średnie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie 230 - 160 i/lub sumaryczny deficyt wyprost 20-40)	2-3	1,5 - 2

c)	duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 160 i/lub sumaryczny deficyt wyprostu ponad 40)	4-6	3-5
Uwaga: przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenia obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przekroczyć dla ręki prawej 45%, a dla lewej 40%			
IX. USZKODZENIA KOŃCZYNY DOLNEJ			
STAW BIODROWY			
58	Utrata kończyny dolnej przez wyluszczenie jej w stawie biodrowym	85	
59	Uszkodzenia tkanek miękkich aparatu więzadłowo-stawowego, mięśni, naczyń, nerwów, skóry - w zależności od stopnia ograniczenia ruchów		
a)	niewielkie ograniczenie ruchomości (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°)	1-6	
b)	średnie ograniczenie ruchomości (zgięcie 70° - 90°, odwiedzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna 20° - 30°)	6-12	
c)	duże ograniczenie ruchomości (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°)	12-20	
60	Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższej nasady kości udowej, złamań szyjki, złamań przekrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy itp.) - w zależności od zakresu ruchów przemieszczeń, skrócenia, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych oraz dolegliwości subiektywnych)		
a)	niewielkie ograniczenia ruchomości (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°)	1-10	
b)	średnie ograniczenia ruchomości (zgięcie 70° - 90°, odwiedzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna 20° - 30°)	10-20	
c)	duże ograniczenia ruchomości (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°)	20-35	
UDO			
61	Złamanie kości udowej - w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:		
a)	niewielkie ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°) i/lub kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprostu do 5°) i/lub skrócenie do 3 cm	1-10	
b)	średnie ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie 70° - 90°, odwiedzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna 20° - 30°) i/lub kolana (zgięcie 110° - 80°, deficyt wyprostu 5° - 10°) i/lub skrócenie 3 - 6 cm	10-25	
c)	duże ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°) i/lub kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprostu powyżej 10°) i/lub skrócenie ponad 6 cm	25-45	
62	Staw rzekomy lub ubytki kości udowej uniemożliwiające obciążenie kończyny - w zależności od stopnia upośledzenia funkcji, skrócenia, zaburzeń wtórnych	45-60	
63	Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, przecięcia, pęknięcia podskórne) - w zależności od zaburzeń funkcji itp.. Według punktu 61		
64	Utrata kończyny - zależnie od długości kikuta i przydatności jego cech do protezowania	50-70	
KOLANO			
65	Złamania nasad tworzących staw kolanowy (torebki więzadeł, łąkotec) - w zależności od zniekształceń szpotawości, koślawości, przykurczów, ograniczenia ruchów, stabilności stawu, zaburzeń statyczno - dynamicznych kończyny i innych zmian:		
a)	niewielkie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprostu do 5°)	1-5	
b)	średnie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie 110° - 80°, deficyt wyprostu 5° - 10°)	5-10	
c)	duże ograniczenie funkcji kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprostu powyżej 10°)	10-20	
d)	usztynienie kolana rozumiane jako brak jakiegokolwiek ruchu	25	
66	Uszkodzenie aparatu więzadłowo-stawowego - w zależności od ograniczenia ruchów, stabilności stawu, zaburzeń statyczno-dynamicznych kończyny i ich zmian:		
a)	niestabilność jednopłaszczyznowa I° z niewielkimi zanikami mięśni	1-3	
b)	niestabilność jednopłaszczyznowa II°, dwupłaszczyznowa I° ze zmianami wtórnymi	4-10	
c)	niestabilność jednopłaszczyznowa III°, dwupłaszczyznowa II° ze znacznymi zmianami wtórnymi	10-15	
d)	niestabilność dwupłaszczyznowa III° z dużymi zmianami wtórnymi	15-20	
e)	ciężka niestabilność wielopłaszczyznowa III° w zależności od zmian wtórnych	20-25	
67	Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego	50	
PODUDZIE			
68	Złamanie kości podudzia w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych i czynności kończyny itp:		
a)	niewielkie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprostu do 5°) i/lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°), skrócenie do 3 cm	1-10	
b)	średnie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie 110° - 80° deficyt wyprostu do 5°-10°) i/lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°), skrócenie 3 - 6 cm	10-20	
c)	duże ograniczenie funkcji kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprostu powyżej 10°) i/lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°), skrócenie ponad 6 cm	20-30	
69	Izolowane złamanie strzałki - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń, upośledzenia funkcji kończyny	1-3	
70	Uszkodzenia tkanek miękkich podudzia, uszkodzenia ścięgna Achillesa i innych ścięgien - w zależności od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych i zniekształceń stopy i ograniczeń czynnościowych, zmian naczyniowych, troficznych i innych:		
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-5	
b)	średnie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10	
c)	duże ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10-20	
71	Utrata kończyny w obrębie podudzia - w zależności od charakteru kikuta, długości, przydatności do oprotezowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny:		

a)	przy długości kikuta do 8 cm mierząc od szpary stawowej (u dzieci do lat 10 przy długości kikuta do 6 cm)	50
b)	przy dłuższych kikutach	35-40
STAW GOLENIOWO-SKOKOWY I SKOKOWO-PIĘTOWY, STOPA		
72	Uszkodzenie stawu goleniowo-skokowego i skokowo-piętowego, wykręcenia, nadwichnięcia, zwichnięcia, złamania, sřłuczenia i inne zranienia - w zależności od blizn, zniekształceń, ograniczeń ruchomości zaburzeń statyczno-dynamicznych stopy:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawu-skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
73	Złamania kości skokowej lub piętowej - w zależności od utrzymujących się ograniczeń ruchomości:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
74	Utrata kości skokowej lub piętowej - w zależności od blizn, zniekształceń, zaburzeń statyczno-dynamicznych stopy i innych powikłań	15-30
75	Uszkodzenia kości śtępu z przemieszczeniami, zniekształceniami i innym zmianami wtórnymi:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe 5° - 15°, podeszwowe 15° - 30°)	5-10
c)	duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10-20
76	Złamania kości śródstopia - w zależności od przemieszczeń, zniekształcenia stopy, zaburzeń statyczno-dynamicznych i innych zmian:	
I	I lub V kości śródstopia:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	5-10
II	II, III lub IV kości śródstopia:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-3
b)	średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	4-8
77	Inne uszkodzenia stopy - w zależności od dolegliwości, blizn, zniekształceń, zmian troficznych, zaburzeń troficzno-dynamicznych stop i innych zmian wtórnych:	
a)	niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1-4
b)	średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	5-8
78	Utrata stopy całości	40
79	Utrata stopy na poziomie stawu Choparta	35
80	Utrata stopy w stawie Lisfranca	25
81	Utrata stopy w obrębie kości śródstopia - w zależności od rozległości utraty przodostopnia i cech kikuta	15-25
PALCE STOPY		
82	Uszkodzenia palucha - w zależności od blizn, zniekształceń, wielkości ubytków, charakteru kikuta, zaburzeń statyki i chodu oraz innych zmian wtórnych:	
a)	ubytki opuszki lub częściowa utrata paliczka paznokciowego palucha	1-4
b)	utrata paliczka paznokciowego palucha	5
c)	utrata całego palucha	7
83	Inne uszkodzenia palucha - w zależności od uszkodzenia (części miękkich)	
a)	niewielkie ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie do 30°, sumaryczny wyprost do 30°)	1-4
b)	średnie i duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 30°, sumaryczny wyprost powyżej 30°)	4-7
84	Utrata palucha wraz z kością śródstopia w zależności od rozmiaru utraty kości śródstopia	10-15
85	Uszkodzenia, ubytki w zakresie palców II, III, IV, V	
a)	częściowa utrata, niewielkie ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie do 30°, sumaryczny wyprost do 30°)	1-2
b)	częściowa utrata, średnie i duże ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 30°, sumaryczny wyprost poniżej 30°)	3-4
86	Utrata palca II lub V z kością śródstopia	5-10
87	Utrata palców III lub IV z kością śródstopia - w zależności od stopnia upośledzenia, ustawienia stopy i innych zmian wtórnych	5-8

3. W uzasadnionych przypadkach stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu może być określony na podstawie badań przeprowadzonych przez lekarza orzecznika wskazanego przez Gothaer TU S.A.
4. Rodzaj i wysokość świadczeń ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub śmiercią ubezpieczonego.
5. Ustalenie związku przyczynowo-skutkowego, o którym mowa w ust. 4, następuje na podstawie dostarczonych przez ubezpieczonego dowodów i ewentualnych wyników badań przeprowadzonych przez lekarza orzecznika wskazanego przez Gothaer TU S.A..

6. Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo weryfikacji dostarczonych dokumentów oraz zasięgnięcia opinii lekarzy specjalistów.
7. Ustalenie stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu powinno nastąpić niezwłocznie po zakończeniu leczenia, w tym ewentualnego leczenia rehabilitacyjnego. W przypadku dłuższego leczenia ostateczny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony najpóźniej w dwunastym miesiącu od dnia nieszczęśliwego wypadku.
8. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez ubezpieczonego.
9. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu uwzględnia się wcześniejszą utratę lub uszkodzenie organu, narządu lub układu w taki sposób, że stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem właściwym dla danego organu po wypadku a stopniem uszczerbku istniejącym przed wypadkiem.
10. Jeżeli ubezpieczony, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, zmarł przed ustaleniem trwałego uszczerbku na zdrowiu, a zgon nie był następstwem tego wypadku, świadczenie ustala się według przypuszczalnego, określonego procentowo przez lekarza orzecznika wskazanego przez Gothaer TU S.A., stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu. Świadczenie w takim przypadku otrzymuje uprawniony na zasadach wynikających z niniejszej warunków lub obowiązujących przepisów prawa.
11. Jeżeli ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się wówczas, jeżeli jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego ubezpieczonemu z tytułu uszczerbku na zdrowiu, uwzględniając uprzednio wypłaconą kwotę. Świadczenie wypłaca się pod warunkiem, że śmierć nastąpiła w ciągu 12 miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku.
12. Jeżeli ubezpieczony zmarł po ustaleniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowo-skutkowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią ubezpieczonemu świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wypłaca się uprawnionemu.
13. Zwrot udokumentowanych kosztów nabycia środków pomocniczych dokonywany jest do wysokości 20 % sumy ubezpieczenia w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków.
14. Ustalenie zasadności i wysokości świadczenia z tytułu zasiłku dziennego w związku z pobytem w szpitalu odbywa się na podstawie dowodu potwierdzającego konieczność bezzwłocznego poddania się leczeniu szpitalnemu, w związku z nieszczęśliwym wypadkiem, zawierającego diagnozy lekarskie oraz określającego czas faktycznej hospitalizacji, dokumentów, o których mowa w § 11 pkt 5 ust 3) niniejszej umowy oraz na podstawie karty informacyjnej z pobytu w szpitalu.
15. Zasiłek dzienny z tytułu pobytu w szpitalu może być wypłacony za więcej niż jeden pobyt w szpitalu, pod warunkiem, że każdy z tych pobytów był skutkiem tego samego nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową i trwał co najmniej 24 godziny, z zastrzeżeniem § 4 ust. 4.
16. Zasiłek dzienny wypłacany jest pod warunkiem, że istniała odpowiedzialność Gothaer TU S.A. z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków.
17. W przypadku ustalania wysokości świadczenia za poszczególne świadczenia podstawowe, łączna wysokość wypłaconego świadczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków, tj. 20.000 zł.
18. Łączna wysokość wypłaty za poszczególne świadczenia podstawowe na podstawie niniejszej umowy oraz świadczenia dodatkowe na podstawie klauzul rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej może przekroczyć sumę ubezpieczenia z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków, tj. 20.000 zł.

19. W przypadku wypłaty świadczenia z więcej niż jednego tytułu – świadczenia podstawowe wypłacane są według kolejności zgłaszania roszczeń a zwrot kosztów realizowany jest w kolejności wpływu do Gothaer TU S.A. dokumentów potwierdzających ich poniesienie.
20. W przypadku istnienia odpowiedzialności w zakresie określonym w klauzuli rozszerzającej zakres ochrony ubezpieczeniowej o których mowa w § 4, jako pierwsze wypłaca się świadczenia podstawowe, zgodnie z niniejszą umową.
21. Wypłata świadczeń dodatkowych, wynikających z klauzul o których mowa w § 4 następuje niezależnie od wypłaty świadczeń podstawowych.

§ 12. Wypłata odszkodowania lub świadczenia

1. Gothaer TU S.A. jest obowiązane spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
2. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie winno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia Gothaer TU S.A. jest obowiązane spełnić w terminie przewidzianym w ust.1.
3. Odszkodowanie lub świadczenie z tytułu zawartej umowy wypłacane jest w złotych polskich, ubezpieczonemu lub uprawnionemu.
4. Jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszeniu roszczenia, Gothaer TU S.A. informuje o tym pisemnie ubezpieczonego lub uprawnionego w terminie wymienionym w ust.1, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia.

§ 13. Roszczenia regresowe

1. Z dniem zapłaty świadczenia lub odszkodowania przez Gothaer TU S.A., roszczenie ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na Gothaer TU S.A. do wysokości zapłaconego świadczenia lub odszkodowania. Jeżeli Gothaer TU S.A. pokryło tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Gothaer TU S.A..
2. Nie przechodzą na Gothaer TU S.A. roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. W przypadku, gdy ubezpieczony bez zgody Gothaer TU S.A. zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, Gothaer TU S.A. może odmówić wypłaty świadczenia lub odszkodowania albo je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu świadczenia lub odszkodowania, Gothaer TU S.A. może żądać od ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego świadczenia.
4. Jeżeli ze względów proceduralnych z powództwem może wystąpić tylko ubezpieczony lub uprawniony, na żądanie Gothaer TU S.A. zobowiązany jest on udzielić wymaganych pełnomocnictw procesowych oraz złożyć wymagane przepisami danego kraju wnioski i oświadczenia, jak również upoważnić Gothaer TU S.A. lub wskazane przez Gothaer TU S.A. osoby do odbioru zasądzonych kwot i odszkodowań, odsetek i kosztów postępowania.

§ 14. Postanowienia końcowe

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy, związane z zawarciem umowy ubezpieczenia i przebiegiem tej umowy, winny być sporządzone na piśmie.
2. Jeżeli którakolwiek ze stron umowy ubezpieczenia zmieniła adres korespondencyjny i nie zawiadomiła o tym drugiej strony umowy, zawiadomienia lub oświadczenia skierowane listem poleconym na ostatni adres korespondencyjny drugiej strony wywierają skutki prawne od chwili, w której doszłyby do niej, gdyby nie zmieniła adresu korespondencyjnego.
3. Reklamację w związku z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia może zgłosić Ubezpieczający, Ubezpieczony, poszkodowany lub uprawniony z tej umowy osobiście albo za pośrednictwem pełnomocnika lub posłańca.
4. Reklamację należy zgłaszać poprzez e-mail, fax lub w formie pisemnej za pośrednictwem poczty lub osobiście we właściwej jednostce organizacyjnej Gothaer TU S.A., zgodnie z zapisem ust. 4 i 5.
5. Reklamacja powinna zawierać:
 - a) imię, nazwisko (nazwę), adres i numer telefonu kontaktowego zgłaszającego reklamację,
 - b) numer polisy/numer zgłoszenia szkody,
 - c) przedmiot reklamacji,
 - d) uzasadnienie reklamacji, z podaniem ewentualnych dowodów.
6. Reklamacje dotyczące zawarcia umowy ubezpieczenia należy zgłaszać do kierownika jednostki organizacyjnej właściwej dla miejsca zawarcia umowy lub przedmiotu reklamacji. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Spółka powiadamia zgłaszającego reklamację w formie pisemnej. Jeżeli zgłaszający reklamację nie zgadza się z otrzymanym stanowiskiem kierownika jednostki organizacyjnej ma prawo, za pośrednictwem tej jednostki lub bezpośrednio, skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie reklamacji do Centrali Gothaer TU S.A.. Właściwa jednostka Centrali Gothaer TU S.A. rozpatrująca reklamację zajmuje stanowisko w formie pisemnej, w terminie 30 dni od dnia wpływu reklamacji.
7. Reklamacje w sprawie rozpatrzenia roszczenia o odszkodowanie/świadczenie należy zgłaszać do Centrali Gothaer TU S.A.. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Spółka powiadamia zgłaszającego w formie pisemnej. Jeżeli zgłaszający reklamację nie zgadza się z otrzymanym stanowiskiem Centrali Gothaer TU S.A. może dochodzić roszczeń na drodze sądowej.
8. Zgłaszający reklamację ma możliwość zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta oraz do Rzecznika Ubezpieczonych.
9. Na zgodny wniosek stron, spór może zostać rozstrzygnięty przez Sąd Polubowny przy Rzeczniku Ubezpieczonych.
10. Zgłaszającemu reklamację przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem, niezależnie od prawa żądania ponownego rozpatrzenia sprawy. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
11. Gothaer TU S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
12. W sprawach nie uregulowanych niniejszymi warunkami mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego.

Klauzula A **do Szczególnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC**

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

I. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 1

1. Pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia na podstawie Szczególnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki, zakres ubezpieczenia rozszerza się na podstawie niniejszej klauzuli o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego w życiu prywatnym, w tym również szkody powstałe w związku z amatorskim uprawianiem sportów zimowych i/lub wyczynowym uprawianiem sportów.
2. Zakres terytorialny ubezpieczenia objętego ochroną na podstawie niniejszej klauzuli obejmuje terytorium Rzeczypospolitej Polski.
3. Za opłatą dodatkowej składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej na podstawie niniejszej klauzuli może być rozszerzony o szkody powstałe w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych.

§ 2

Przez użyte w niniejszej klauzuli pojęcia rozumie się:

- 1) **szkoda na osobie** – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, śmierć,
- 2) **szkoda w mieniu** - uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy,
- 3) **poszkodowany** - każda osoba niepozostająca w stosunku ubezpieczenia na podstawie niniejszej klauzuli, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi ubezpieczony,
- 4) **osoba bliska** - małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

§ 3

1. Ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego oraz osób, za które ponosi odpowiedzialność, w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego.
2. Gothaer TU S.A. obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody na osobie lub w mieniu, wyrządzone poszkodowanemu, powstałe w okresie odpowiedzialności Gothaer TU S.A.
3. Poza wypłatą należnego odszkodowania, w granicach sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie, Gothaer TU S.A. pokrywa także:
 - 1) uzasadnione i niezbędne koszty działań mających na celu zmniejszenie szkody lub zapobieżenie jej zwiększeniu, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 2) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych w uzgodnieniu z Gothaer TU S.A. dla ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
 - 3) niezbędne koszty obrony sądowej w procesie prowadzonym na polecenie lub za zgodą Gothaer TU S.A..

4. Na wniosek ubezpieczającego oraz pod warunkiem opłaty dodatkowej składki, odpowiedzialność Gothaer TU S.A. może być rozszerzona o szkody na osobie lub w mieniu spowodowane wskutek uprawiania sportów ekstremalnych

II. Suma gwarancyjna

§ 4

1. Suma gwarancyjna z tytułu odpowiedzialności cywilnej wynosi: 100 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia objęte ubezpieczeniem.
2. Po wypłacie świadczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej suma gwarancyjna pomniejszana jest o kwotę wypłacanego odszkodowania.
3. Koszty, o których mowa w § 3 ust. 3 niniejszej klauzuli, są zaliczane w poczet sumy gwarancyjnej.

III. Wyłączenia odpowiedzialności

§ 5

Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa,
- 2) wyrządzone pod wpływem alkoholu, narkotyków, środków psychotropowych lub innych podobnie działających środków, chyba że użycie alkoholu, zażycie narkotyków, leków psychotropowych lub innych podobnie działających środków nie miało wpływu na zaistnienie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową,
- 3) wyrządzone osobom bliskim,
- 4) powstałe wskutek wykonywania pracy przez ubezpieczonego, chyba że powstanie szkody nie jest bezpośrednio związane z wykonywaniem przez ubezpieczonego obowiązków służbowych,
- 5) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
- 6) powstałe wskutek naruszenia przez ubezpieczonego oraz osoby, za które ponosi odpowiedzialność, w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego, dóbr osobistych, praw własności intelektualnej,
- 7) polegające na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywnien sądowych lub administracyjnych, zadatków, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków publicznoprawnych lub opłat manipulacyjnych,
- 8) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, nośników danych, planów, biżuterii, metali szlachetnych, zbiorów i kolekcji, dzieł sztuki, a także wszelkich kart płatniczych wydawanych przez banki,
- 9) w ruchomościach, w tym w pojazdach mechanicznych, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, użytkowania lub innej umowy cywilnoprawnej,
- 10) powstałe w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych, o ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony o szkody zaistniałe podczas uprawiania sportów ekstremalnych, z zastrzeżeniem §1 ust. 3 niniejszej klauzuli,
- 11) wynikające z przeniesienia chorób zakaźnych i wirusa HIV, a w odniesieniu do pozostających pod opieką Ubezpieczającego zwierząt domowych - chorób zakaźnych,
- 12) wynikłe z posiadania broni palnej.

IV. Postanowienia końcowe

§ 7

W zakresie nieuregulowanym zapisami niniejszej klauzuli mają zastosowanie postanowienia Szczególnych Warunków Ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dla posiadaczy kart ISIC, ISIC-PTSM, ITIC, ISIC-Master Card PayPass, IYTC.